

תוכן עניינים

חלק א': מעמד ההורות וסמכויות וסדרי דין בבית-המשפט לענייני משפחה.....	1
שער א': הקניית מעמד הורות במשפט הישראלי	1
פרק א': מבוא.....	1
פרק ב': דרכי הולדה המעוגנות בדין הישראלי והמתאפשרות הודות לטכנולוגיה המתקדמת: הליך פונדקאות לפי חוק ההסכמים ושימוש בתרומת ביצית או בתרומת זרע.....	9
פרק ג': מודלים להקניית הורות.....	11
1. זיקה גנטית	11
2. זיקה פיזיולוגית	11
3. אימוץ	12
4. הזיקה לזיקה.....	12
פרק ד': מודל הורות על בסיס הסכם או יוזמתו וליווי של התהליך... ..	21
שער ב': בית-המשפט לענייני משפחה	29
פרק א': מבוא.....	29
1. כללי	29
2. פסק-דין הקובע אבהות הוא פסק חפצא, וכוחו כלפי כולי עלמא	32
3. אין מניעה למתן סעד של הצהרת אבהות. הדין בישראל אינו מפלה בין ילד שנולד מנישואין לבין ילד שנולד שלא מנישואין, לא לעניין מזונות ולא לעניין ירושה	32
4. עתירות לבקשות לעריכת בדיקת רקמות וקביעת אבהות, עולה בקנה אחד עם טובת הקטינים ומצויה בסמכותו הבלעדית של בית-המשפט לענייני משפחה	33
פרק ב': סמכותו העניינית של בית-משפט לענייני משפחה	35
1. סמכות כבית-משפט שלום.....	35
2. מהו המבחן הקובע?.....	35
2.1 המבחן הכללי - מבחן הסעד.....	35
2.2 מבחן הסמכות העניינית בבית-משפט לענייני משפחה - מבחן העילה.....	36
2.3 סעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....	36
2.3.1 מיהו "בן משפחה".....	36
2.3.2 עילת תביעה	37
2.4 סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מתגבשת על-פי כתבי הטענות	42

3. מועד העלאת טענת חוסר הסמכות העניינית והשפעתו על תוצאת ההליך	42
4. בבחינת מהות הסכסוך ברור כי קיים קשר ברור בין עילת התובענה לבין הסכסוך בתוך המשפחה, כשסכסוך זה תרם משמעותית לגיבושה של התביעה	44
פרק ג': דברי הסבבר לתקנות בית-המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020	45
פרק ד': סמכותו המקומית של בית-משפט לענייני משפחה	47
1. כללי	47
2. תובענה בענייני משפחה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדים - תקנה 258ג רישא לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 - דין ישן	50
2.1 כללי	50
2.2 מההלכה הפסוקה בעבר	51
3. תובענה בעניין מזונות של קטין - תקנה 6(א) סיפא לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - בעבר תקנה 258ג(א) סיפא לתקסד"א הישנות (תשמ"ד)	52
3.1 תובענה בעניין מזונות קטין - תקנות חדשות	52
3.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה	52
4. תובענה אחרת בענייני משפחה - תחום שיפוטו שבו מצוי מקום מגורי התובע - תקנה 6(ב) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - דין ישן (תקנה 258ג(ב) לתקסד"א)	56
4.1 תקנה 6(ב) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	56
4.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה	56
5. תקנה 6(ג) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	56
6. תקנה 6(ד) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	56
7. תובענה שאין לה מקום שיפוט מתאים - ברירת מחדל - תקנה 7 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - תקנה 258ג(ג) לתקסד"א הישנות (תשמ"ד)	57
7.1 תקנה 7 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	57
7.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה	57
8. "רשאי להורות שתובענה תועבר לבית-משפט אחר" - תקנה 8 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - תקנה 258ג(ה) לתקסד"א הישנות (תשמ"ד)	58
8.1 כללי	58
8.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה	58
פרק ה': איחוד תיקים בענייני משפחה - סעיף 6 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	59
1. כללי	59

2. סעיף 6(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	60
3. סעיף 6(ב) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	60
4. סעיף 6(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	61
5. סעיף 6(ד) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	61
6. סעיף 6(ה) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	63
7. סעיף 6(ו) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	64
8. סעיף 6(ז) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	70
9. סעיף 6(ח) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	70
10. המחוקק הרחיב את סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מעבר להוראות הכלליות אודות סמכותו, ובאופן שדי בזיקה שבין תביעה המתנהלת כבר בבית-משפט אחר לתביעה הנדונה בפניו על-מנת שהדיון יתקיים בבית-המשפט לענייני משפחה	70
פרק ו': הליכי ביצוע ופיקוח על-ידי בית-המשפט לענייני משפחה ... 73	
1. הליכי ביצוע - סעיף 7 לחוק בית-משפט לענייני משפחה	73
2. פיקוח על אפוטרופוס וקביעת שכרו על-פי חוק הכשרות המשפטית	76
2.1 כללי	76
2.2 סמכות מקומית	77
2.3 הגשת הבקשה	77
2.4 ערובה מאפוטרופוס	79
2.5 זכות הטיעון	80
2.6 הוראות לאפוטרופוס	80
2.7 ערובה מאפוטרופוס	84
3. פיקוח על כונס נכסים וקביעת שכרו	87
4. אין כל מניעה, כי בית-המשפט לענייני משפחה, ובהתאם לסמכותו לפי סעיף 7 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה, סמכות שלא האציל לאחרים, יורה על מינוי כונס נכסים ניטרלי	88
5. תביעה לאכיפת פסק-דין על-פי סעיף 7 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה - אינה מתאימה לאכיפת פסק בורר	88
6. יש לזכור כי שיקולי צדק הוכרו כרלבנטיים לצרכי עניין זה במסגרת סעיף 7 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	88
פרק ז': מתן פסק-דין ואישור הסכמים ופעולות ... 91	
פרק ח': תמצית הלכות ... 93	
1. אין כל מניעה לפסוק שכר-טרח נוסף לכוונסות הנכסים, מזה הקבוע בתקנות, במקרה שנדרשו לביצוע פעולות החורגות מפעולות שגרתיות, עת נפסק כי גם חוסר שיתוף פעולה מטעם בעל הנכס, מזכה את בשכר נוסף	93

2. קביעת מזונות זמניים - שלושה מתוך ארבעת הקטינים הם בגיל העולה על 6 שנים. במצב דברים זה, יש לקבוע את מזונותיהם בהתאם לעקרונות שנקבעו ב- בע"מ 919/15 93	
3. התדיינות ממושכת זו והגשת בקשות חוזרות ונשנות באותו עניין (כך היה אף בעניינים נוספים שאינם נוגעים לקטינים, כפי שניתן לראות בתיקים הקשורים), פוגעות בקטינים, פוגעות באם, מרחיבות ומסרבלות שלא לצורך את ההליך השיפוטי ואינן מאפשרות לבית-המשפט לנהל את ההליך בצורה יעילה - ראה תקנה 2(א) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) 93	
4. על-פי תקנה 12 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) בעל דין שלא מסר פרטים שבתחום ידיעתו האישית, יראוהו כמי שמודה בפרט שמסר בעל הדין שכנגד באותו עניין ולא די בהכחשה סתמית 93	
5. על-פי תקנה 11(3) לתקנות בית-המשפט לענייני משפחה (סדרי דין) היה על המבקשת במסגרת התביעה לפרט את צרכיה. המבקשת לא פעלה על-פי תקנה זו, והיא הסתפקה בעתירה לחייב את המשיב לשלם לידיה "את חלקו בהוצאות שהצטברו מאוקטובר 2024 ועד למועד הגשת תביעה זו ובהן נשאה התובעת עד היום בסכום של 9,057 ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד הגשת תביעה זו ועד לתשלום בפועל" - יוצא, איפוא, כי התביעה היא תביעה לסעד כספי, ביחס לתקופה שעד למועד הגשת התביעה, ובגדרה לא זכאית המבקשת למזונות זמניים, שכן רק מי שהגיש תביעה למזונות, זכאי לפסיקת מזונות זמניים 94	
6. מבחינת המשך ניהול ההליך, הוחמץ המועד להגשת חוות-דעת באופן המוסכם, ומשכך, עומד מי מהצדדים על הגשת חוות-דעת מומחה לדין הזר, יפעל כמצוות תקנה 25(ח) לתקנות בית-המשפט לענייני משפחה (סדרי דין) ויקדים בקשה לבית-המשפט, כדי שאוכל לבחון השימוש בסעיף 8(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה 94	
7. בעל דין צריך להגיש ראיותיו ב"חבילה אחת", אלא אם הצביע על טעמים סבירים והוגנים המצדיקים סטיה מכלל זה, או אז יעתר בית-המשפט לבקשה להגיש ראיות נוספות אף לאחר שלב ההוכחות 94	
8. מקובלת עלי הטענה כי היה על המשיבה לפצל את תביעותיה כמפורט בתקנה 15(א) לתקנות המשפחה. אין מדובר בעניין טכני ואין כל דרך "לדלג" שלבים שבדין, אף אם בעל דין סבור בכל מאודו כי "התוצאה הינה אותה תוצאה". על המשיבה היה להגיש שתי תובענות נפרדות ובמעלה הדרך ממילא היתה עולה שאלת הדיון במאוחד זאת בשים-לב, בין היתר, לזהות הנתבעים 95	
שער ג': עניינים שונים 97	
פרק א': זכות הילד להישמע - החלטות - מסירת החלטה ועוד 97	

1.	הדין	97
2.	סבורני, כי בעת הזו, כאשר כבר מעורבים בעניינן של הקטינות גורמי טיפול שונים אשר נתנו ויתנו ביטוי לקולן של הקטינות ולעמדתן, לרבות עו"ס לסדרי דין ואפוסטרופסה לדין, הרי ששמיעתן על-ידי בית-המשפט, בשלב זה, תיצור עליהן מעמסה נוספת, קל וחומר שעה שהקטינות מודעות ומעורבות מעל ומעבר במחלוקות בין הוריהן והדבר אינו בטובתן	99
3.	חובת שמיעת קטין בתובענה לשינוי שם עוגנה בתקנה 49 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	99
פרק ב': אימוץ		101
פרק ג': בקשה להיתר נישואים		109
פרק ד': תובענה בעניין חוק גיל הנישואין		111
1.	עילת התובענה	111
2.	בקשה להיתר נישואין	111
3.	תביעה בגין הפרת חוק גיל נישואין	111
פרק ה': היתר נישואין - התרת נישואין		113
פרק ו': המצאה מחוץ לתחום השיפוט - תקנות 166 עד 168 לתקנת סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018		117
פרק ז': ברית הזוגיות		119
פרק ח': שינוי שם		121
פרק ט': תובענה בעניין חוק השמות		123
1.	עילת התובענה	123
1.1	חוק השמות	123
1.1.1	קביעת שם על-ידי בגיר	129
1.1.2	שינוי שם קטין או פסול-דין	129
1.2	מעמדו של שר הפנים	129
1.2.1	הודעה לשר הפנים	129
1.2.2	סמכות פסילת שם על-ידי שר הפנים	129
1.2.3	הלכה למעשה	133
2.	זהות הצדדים בכתבי הטענות בבקשה לשינוי שם	134
3.	פומביות הדיון	135
פרק י': קביעת גיל		137
פרק י"א: אבהות ואימהות		139
פרק י"ב: תובענה לאבהות או אימהות		141
1.	כללי	141
2.	תביעה לאימהות	141
3.	תביעה לאבהות	146
פרק י"ג: מניין הימים - תחילה והוראות מעבר		149
פרק י"ד: הסמכות בתובענה לאבהות או אמהות		151

1.	כללי	151
2.	תביעת האבהות	156
3.	אופן התביעה	157
4.	הרכב השופטים בערעור	157
5.	העברת הדיון בנושא אבהות יועבר לבית-המשפט לענייני משפחה	157
6.	בחיפה	157
7.	תובענה למתן צו לעריכת בדיקת סיווג רקמות - הפורום הנאות	157
8.	העילה לחיוב אב במזונות ילדיו על-פי הדין האישי העברי היא עצם האבהות, ללא קשר לשאלת הנסיבות שבהן באו אל העולם, במסגרת חיי נישואין של הוריהן או מחוצה לה	160
9.	מזונות; בהלכה שני גדרי חיוב למזונות כאשר האחד נובע מאבהות	161
פרק ט"ו: הכרעה בשאלת אבהות במסגרת תובענה אחרת ותובענה למזונות בכלל זה		
1.	פרק ט"ז: הסכם בין ההורים וזכות התביעה העצמאית של הקטין - הגישות השונות	163
2.	גישת שבסיסה אפשרות להגשת תביעה עצמאית רק במקרה של "שינוי נסיבות"	165
3.	זכות המעוגנת בזכות בסיסית להגשת תביעה עצמאית ולא משום "שינוי נסיבות"	170
פרק י"ז: עניינים שונים		
1.	הוכחת אבהות ובקשת מזונות; נוכח החשש ממזורות ושעה שהן האב הרשום והן האב הנטען אינם מכירים בקטין אין לעבור ל"מדרג הראיות השני" ותביעת האבהות תימחק	173
2.	בדיקת רקמות במסגרת בקשת מזונות לצורך בדיקת אבהות מטעמים של טובת הקטין	174
3.	צמצום חובת האב כדי תשלום מזונות מופחתים	175
4.	היעדר קשר בין האב לקטינה - זכות למזונות	176
5.	זכות למזונות שהוקנתה בדין וסמכות בית-המשפט המחוזי	176
6.	חיוב במזונות של בן זוג הידוע בציבור	178
7.	ויתור על מזונות בתמורה להכרה באבהות	179
8.	הסכמה למזונות ומשמורת - ויתור על טענת אבהות	179
9.	עדויות - מידת אמון של בית-המשפט כהכרה באבהות ומזונות	180
10.	בירור שאלת האבהות אגב הדיון בשאלת המזונות	181
10.1.	בירור שאלת האבהות נדרש אגב הדיון בשאלת המזונות, לשם פתרון השאלות השנויות במחלוקת בתובענה, לפיכך, אין צורך בהליכים פורמאליים נוספים לשם הכרעה בשאלת האבהות	181

10.2	הרצוי הוא כי ראשית לכל, תוגש תביעת אבהות ורק אם זו תתברר כמוצדקת מבחינה זו שיינתן פסק-דין הקובע, כי הנתבע הוא אביו הביולוגי של הקטין, תוגשנה התביעות האחרות למזונות, השבת הוצאות עבר ו/או משמורת.....	182
11.	אכיפת החלטה לבדיקה גנטית - פקודת בזיון בית-המשפט	183
12.	צו הורות פסיקתי - דיון מאוחד בשני קטינים	183
13.	סמכות לפי הוראות החוק להסדר התדיינות במשפחה (הוראת שעה), התשע"ה-2014	186
14.	סמכותו של בית-הדין לעבודה להכריע בשאלת זכאותו של ילד לגמלה מהנתבע	188
15.	התערבות של ערכאת ערעור	189
16.	"הונאת אבהות" וטובת הילד	191
201	חלק ב': הבדיקה הגנטית	
201	שער א': מבוא	
201	פרק א': כללי	201
203	פרק ב': חוק מידע גנטי - כללי	203
	שער ב': הבדיקה הגנטית בעין דיני הראיות - במשפט הפלילי והאזרחי	
207	פרק א': מהי בדיקת ד.נ.א. ותוקפה	207
209	פרק ב': ה-ד.נ.א. כראיה בהליך	209
	פרק ג': גדר התערבותה של ערכאת ערעור בהכרעת דין המבוססת על ראיות נסיבתיות	213
215	פרק ד': קבילות ומשקל של ראיות מדעיות	215
219	פרק ה': בדיקת ד.נ.א. כראיה במשפט הפלילי	219
219	1. השלבים לעיבוד דגימת DNA לכדי ראיה משפטית	219
219	2. מבחן כללי לשם בדיקת הראיה במשפט הפלילי	219
227	שער ג': הדין - חוק מידע גנטי, התשס"א-2000	
227	פרק א': מטרת החוק - סעיפים 1-2 לחוק	227
10-3	פרק ב': בדיקה גנטית - רישוי ומתן ייעוץ גנטי - סעיפים 3-10 לחוק	231
235	פרק ג': לקיחת דגימת ד.נ.א. - סעיפים 11-16 לחוק	235
237	פרק ד': מסירת מידע גנטי - סעיפים 17-23 לחוק	237
239	פרק ה': עריכת בדיקה גנטית לקטין, לחסוי או לפסול-דין, לשם אבחון וטיפול רפואי ולשם מחקר - סעיפים 24 עד 28 לחוק	239
241	פרק ו': עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה - סעיפים 28א-28ז לחוק	241
241	1. הדין	241
246	2. ההלכה הפסוקה	246

2.1	לא יורה בית-המשפט על עריכת הבדיקה, אלא-אם-כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.....	246
2.2	על-פי חוק מידע גנטי, על בית-המשפט להשתכנע כי קיים סיכוי סביר לנכונות הטענה בדבר קשרי המשפחה הנטענים. המונח "סיכוי סביר" פורש בפסיקה כרף נמוך ממאזן הסתברויות, אשר אינו ניתן לכימות קשיח ונתון לשיקול-דעת נרחב של בית-המשפט.....	246
2.3	דרך המלך להוכחת הורות גנטית, בעלת הסיכוי לקבלת תוצאה ברמת הוודאות הגבוהה ביותר, הינה באמצעות בדיקת גנטית.....	248
2.4	טובת הקטין עיכוב ביצוע הבדיקה.....	249
2.5	"סיכוי סביר" לנכונות טענותיו בדבר קשרי המשפחה הנטענים (או היעדר קשרי משפחה) בהתאם לסעיף 28(א) לחוק מידע גנטי.....	249
2.6	האם במקרה הנדון מתקיים "צורך ממשי" הגובר על טובת הילד.....	253
פרק ז': מניעת הפליה - סעיפים 29-30 לחוק.....		259
פרק ח': שימוש במידע גנטי על-ידי רשויות הביטחון - סעיפים 31-37 לחוק.....		261
פרק ט': עונשין - סעיפים 38-39 לחוק.....		263
פרק י': הוראות שונות - סעיפים 40-45 לחוק.....		265
פרק י"א: תיקונים עקיפים - סעיפים 46-47 לחוק.....		267
פרק י"ב: תחילה, תחולה, הוראות מעבר והוראת שעה - סעיפים 48-51 לחוק.....		269
פרק י"ג: תקנות מידע גנטי - רשימת חקיקה.....		271
שער ד': הוכחת אבהות באמצעות הבדיקה הגנטית.....		273
פרק א': מבוא.....		273
פרק ב': הסמכות להורות על בדיקה גנטית להוכחת אבהות - ללא הסכמת הנבדק.....		275
פרק ג': קביעת צו הורות פסיקתי בעקבות תוצאות בדיקת רקמות ...		277
פרק ד': בדיקת רקמות מול כשרות הילד.....		279
פרק ה': כשרותה של קטינה להינשא לאור תוצאות הבדיקה הגנטית.....		281
פרק ו': צו הבאה לבדיקת רקמות.....		283
פרק ז': דחיית בקשה לבדיקה גנטית להוכחת אבהות.....		285
פרק ח': בדיקה גנטית בתחומי ישראל.....		287
פרק ט': חיוב הורה בבדיקת רקמות - הליך פונדקאות בחו"ל.....		289
פרק י': אמינותה של בדיקת רקמות.....		291
פרק י"א: עיון מחדש בהחלטה על עריכת בדיקת רקמות.....		293
פרק י"ב: עריכת בדיקה גנטית על-אף התנגדות המשפחה.....		295

פרק י"ג: בדיקת אבהות במתכונת המשולשת.....	297
פרק י"ד: היעדר חובה בקבלת תסקיר פקיד סעד.....	299
1. ההורות הגנטית הוכחה לפי חוק מידע גנטי.....	299
2. פונדקאות חו"ל ודרישת תסקיר.....	299
פרק ט"ו: ניתן להסתפק בבדיקה של האב והקטינה.....	301
פרק ט"ז: קיום יחסים בסמוך להתעברות ומתן צו לבדיקה גנטית.....	303
פרק י"ז: המבחן לקביעת אמהות מול המבחן לאבהות.....	307
פרק י"ח: בדיקה גנטית - נזק מול תועלת.....	309
פרק י"ט: המבחן הוא של טובת הקטין.....	311
1. המבחן.....	311
2. שיקול-דעת בית-המשפט.....	311
3. עמדת המדינה מול טובת הקטינים.....	312
4. גילוי זהותו של האב.....	313
5. איזון בין טובת הקטין וזכות האב לסרב לבדיקה.....	314
פרק כ': שניים הטוענים לאבהות.....	317
פרק כ"א: חיוב בהוצאות לדוגמה של בעל דין שלא התייצב לבדיקה.....	319
גנטית.....	319
פרק כ"ב: הוכחת אבהות והעדפת טובת הקטין.....	321
1. איזון הזכויות; טובתו של קטין בבירור האבהות עליו, יכולה להביא לשלילת חירות, כל אימת שבית-המשפט סבור, כי שלילת החירות עולה בקנה אחד עם טובת הקטין, וכי שלילת החירות הינה כורח הנסיבות ומידתית.....	321
2. הוכחת אבהות; לא יורה בית-המשפט על עריכת הבדיקה, אלא-אם-כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.....	322
3. מאחר והקטין חווה את התובע כאביו במשך עשור יש להעדיף את טובת הקטין.....	322
4. סמכות; בבוא בית-המשפט להכריע בתביעת אבהות, יש ליישם את ההליך הדיוני בהתאם למדרג ראיות השם במרכז את הקטין הספציפי שבעניינו דן בית-המשפט.....	323
5. קביעת אבהות; חרף העובדה שהראיות מצביעות על מעורבות המבקש בחייה הראשונים של הקטינה ועל רצונו הכן והאמיתי להמשיך ליטול חלק בגידולה, לא נמצא פגם במסקנת הערכאות קמא כי טובתה של הקטינה מחייבת הימנעות מכל בירור בדבר נסיבות הורותה, אשר יש בו לערער את יציבות חייה של הקטינה.....	324
6. קביעת אבהות; טובת הקטינה כוללת קביעת אבהות ברורה.....	325
7. קביעת אבהות; טובתו של הקטין כי שמו לא יוכתם עולה על טובתו בקביעת זהות אביו ולא נמצאה נסיבה מיוחדת המצדיקה את בדיקת אבהותו.....	326

8. האם טובת הקטינה מצדיקה ביצוע בדיקה גנטית לבירור סוגיית האבהות וכן האם ניתן להורות על עריכת בדיקה כזו, חרף התנגדותה של האם?.....	327
9. טובת הקטינים מחייבת גילוי האמת ועל-כן קבע בית-המשפט כי יש לערוך את בדיקת הרקמות.....	328
10. האם כתנאי למתן לפסק-דין הצהרתי לאבהות/צו הורות פסיקתי לבן זוגו של ההורה הגנטי, לאחר שההורות הגנטית הוכחה בבדיקת רקמות לפי חוק מידע גנטי, על בית-המשפט לקבל תסקיר פקיד סעד כתנאי מוקדם למתן צו ההורות הפסיקתי?.....	329
11. הצורך לבדוק מהי טובת הקטין לעומת טעות בפסק-הדין.....	329
12. עקרון טובת הילד כשיקול מכריע.....	330
13. האם יש בעריכת הבדיקה הגנטית צורך ממשי הגובר על פגיעת הקטינה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה?.....	331
פרק כ"ג: עניינים שונים	333
1. רשלנות בהגשת תביעת אבהות לא נכונה.....	333
2. אופן ביצוע הבדיקה הגנטית.....	334
3. קבילות הראיה - בדיקת רקמות בחו"ל.....	335
4. אכיפת ביצוע הבדיקה - פקודת בזיון בית-המשפט.....	337
5. ביצוע הבדיקה למרות התנגדות.....	338
6. לקיחת דגימה מקטין - הסכמת האפוטרופוס.....	339
7. חשש ממזרות.....	340
8. תחולת חוק מידע גנטי בתחומי ישראל.....	340
9. אכיפת הבדיקה בצו מאסר.....	341
שער ה': ההלכה הפסוקה	343
פרק א': העמקת המסד הראייתי	343
פרק ב': זכות הנוולד לדעת מיהו אביו מולידו	345
פרק ג': טובת הקטין כסיבה לאי-עריכת בדיקה	347
1. ההגנה על טובת הקטינות מכריעה את הכף לטובת אי-עריכת הבדיקה, וגוברת על רצונו של המבקש לברר את אבהותו.....	347
2. בית-המשפט היה נמנע מלקבוע ככלל מחייב, שבכל מקרה, ובכל נסיבות, טובתם של קטין או של קטינה תהיה שלא תקויים בהם בדיקת רקמות כשמתעוררת שאלת אבהות, אף כששאלת האבהות מתעוררת במקרה של אם נשואה.....	348
3. בשאלת האבהות נפסק לא אחת כי טובתו של הקטין היא לדעת מיהו אביו מולידו, וזכות זו אף הוכרה בדרגה חוקתית עליונה.....	348
פרק ד': הודאה באבהות - מניעות לטעון אחרת מול יורשים	351
פרק ה': זכאות לקצבת שאירים וקצבת ילדים	355

1. בהיעדרה של קביעה חוקית בדבר קיום קשר ביולוגי בין התובעת לבין המנוח, המהווה תנאי בסיסי לבחינת הזכאות לקבלת קצבת שאירים, יש למחוק התביעה.....	355
2. לא הלידה ולא רישומה במרשם הם העילה המקנה זכאות לקצבת ילדים, אלא ההכרה באבהות ורישומה הם אלה ש"מעירים" את הזכאות שהשתכללה כבר במועד הלידה של כל אחד מהתובעים....	356
פרק ו': מאבק להסדרי ראייה - אין הילדים צריכים לבסס טענת אבהות.....	359
פרק ז': חשיבות גילוי האב הביולוגי.....	363
1. ככל שחולף הזמן ומבחינת החוויה האישית יסבור הקטין שהתובע הוא אביו, כל העלאת ספק עתידי בפניו או באזניו בהקשר זה עלולה לסכל התפתחות רגשית תקינה ולהיות הרסנית. בהקשר זה חשיבות גילוי האב הביולוגי בוודאות מדעית חשובה ביותר להתפתחות התקינה של הילד.....	363
2. ההחלטה באם לברר את זהות האב תהיה על-פי בחירת הקטינה בהגיעה לגיל 18.....	365
3. זכותו של קטין לדעת מיהו אביו מולידו אינה זכות שוות ערך לזכותו של אב לדעת מיהם יוצאי חלציו.....	366
פרק ח': שינוי מרשם במשרד הפנים בדבר אבהות.....	367
1. למשרד הפנים אין סמכות להיעתר למבוקש על-ידי העותר באופן של שינוי פרטי המרשם כי אינו אבי הילד. העותר ביקש למחוק פרט נכון ואמיתי מן המרשם. ועוד, העותר ביקש שינוי המרשם מבלי שהציג כל תעודה ציבורית המעידה על השינוי.....	367
2. הוכחת אבהות; פקיד הרישום לא חרג בהחלטתו כי בקשות רישום האבהות שהוגשו על בסיס פסקי-דין של בית-הדין השרעי, שניתנו על יסוד הצהרות הצדדים בלבד, הצדיקו דרישה הוכחתית נוספת, המתבססת על בדיקת אבהותם של העותרים באמצעים אובייקטיביים, ובמקרה זה באמצעות פסקי-דין של בית-משפט לענייני משפחה.....	367
3. שיקולי טובת הילד לצורך קביעת קשרי הורות.....	368
4. סירוב לרישום על-סמך הודעה בלבד ולא על-ידי הצגת תעודה ציבורית.....	369
פרק ט': משמורת - משמורת הקטינה במסגרת תביעת אבהות.....	371
פרק י': העדיפות של ביצוע בדיקת אבהות.....	373
פרק י"א: אבהות - ביטול צו ירושה - עיכוב הליכים.....	375
1. ירושה - הוכח כי הנתבעת אינה בתו של המנוח.....	375
2. הוכחת אבהות - בתוצאות תביעת האבהות שזם המבקש 1 אין כדי "לאיין" את הליך קיום צוואת המנוח וההתנגדות לה.....	375
פרק י"ב: היתר נישואין למי שגילתה ספק באבהות אביה.....	377
1. בדיקת הטענות שהמבקשת איננה בתו.....	377

2.	היתר נישואין; התאומים שנולדו למבקשת אינם בניו של בעלה המנוח אלא ילדים שנולדו מזרעו של תורם זר בעודה אשת איש. מעמדו של העובר מהיבס יוסדר על-ידי הכרת אבהות כמקובל.....	377
3.	התרת נישואין ובטלותם; אפשר לערוך בדיקת רקמות לבן לשם קביעת אביו הביולוגי, ובלא קשר לתוצאותיה, לא תונף על הילד חרב הממזרות.....	378
פרק י"ג:	שיקולי בית-המשפט טרם הכרעה באם להורות על עריכת בדיקה גנטית.....	381
פרק י"ד:	הפרייה מלאכותית - בדיקה גנטית לזיהוי - סעיף 128 לחוקמידע גנטי, התשס"א-2000.....	383
שער ו':	ההורות על-פי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996.....	387
פרק א':	הזכות להורות - ארבעה אדנים.....	387
פרק ב':	חוק הפונדקאות - היסטוריה חקיקתית.....	391
פרק ג':	חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996 - רשימת חקיקה רלבנטית.....	393
פרק ד':	הגדרות - סעיף 1 לחוק.....	395
פרק ה':	הסכם לנשיאת עוברים - סעיף 2 לחוק.....	401
פרק ו':	אישור הסכם - סעיף 5 לחוק.....	403
פרק ז':	משמורת - אפוסטרופסות ומסירה - סעיף 10 לחוק.....	407
פרק ח':	חזרה מהסכמה - סעיף 13 לחוק.....	417
פרק ט':	תובענה בעניין חוק לנשיאת עוברים.....	419
1.	כללי.....	419
2.	סמכות שיפוט מקומית בבקשה לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור ההסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996.....	419
3.	בקשה על-פי חוק הסכמים לנשיאת עוברים.....	419
3.1.	בקשת ההורים המיועדים.....	419
3.2.	בקשת פקיד הסעד.....	421
3.3.	בקשת האם הנושאת.....	421
4.	מספר העתקים מכתב הטענות שיש להגיש בבקשה על-פי חוק לנשיאת עוברים.....	421
5.	פירוט - מסמכים מצורפים.....	422
5.1.	תצהיר.....	422
5.2.	צירוף מסמכים מיוחדים.....	422
6.	זהות הצדדים בבקשה על-פי חוק ותקנות הסכמים לנשיאת עוברים.....	422
7.	איסור פרסום ההליך או זהות צדדיו.....	424
8.	הוצאות הכרוכות באישור הסכם לנשיאת עוברים.....	424

9. בית-המשפט לענייני משפחה איננו קובע אבהות ואימהות רק על	
בסיס חוק ספציפי אחד ואינו מוגבל רק בכך.....	424
פרק י': ההלכה הפסוקה.....	427
1. האם יש להצהיר על אבהות התובע 1 כלפי הקטינות?.....	427
2. האם יש לדרוש תסקיר מטעם השירות להגנת הילד כדי לתת צו	
הורות פסיקתי?.....	428
3. האם להכיר במעוררת כאימה של הקטינה על יסוד ההסכמות שבין	
הצדדים הנוגעים בדבר ובדרך של פניה לדין ההודי שם בוצעה	
ההפריה?.....	430
4. מהו האיזון הראוי בין זכותו של המערער לחופש תנועה לצורך הליך	
פונדקאות בחו"ל, לבין זכות הקניין של הנושים?.....	431
5. האם הנתבעים ידעו כי התובע מצוי בהליך פונדקאות והפלו אותו על	
רקע הורות?.....	432
6. האם יש להצהיר על המבקשים כהוריו של הקטין אשר נולד בעקבות	
הליך פונדקאות בחו"ל?.....	433
7. האם במצב של פונדקאות חו"ל במסגרתה נעשה שימוש בתרומת	
ביצית עם שימוש בזרעו של האב, יש מקום לקביעת האימהות על בסיס	
המסמכים שבתיק ולאחר בדיקת הרקמות של האב?.....	434
8. האם המצב המשפטי כיום מעניק "מסלול מהיר" למתן פסק-דין	
הצהרתי דווקא לאלו שנקטו בהליך של פונדקאות בחו"ל?.....	435
9. האם ניתן להסתפק בראיות מבלי לדרוש בדיקת רקמות?.....	437
10. האם יצירת קשר ההורות צריכה להיעשות על-ידי מתן צו הורות	
פסיקתי לאחר עריכת תסקיר אשר יבחן את טובת הקטין ואת התא	
המשפחתי כולו?.....	439
11. האם מעמדם של התובע ובן זוגו כתא משפחתי אחד לשם הכרה	
בלידה כלידת תאומים לאחר שעברו הליך של פונדקאות בחו"ל?.....	441
12. האם מחובתה של המדינה להכיר בהורות של תהליך שבוצע מכוח	
הסכם פונדקאות פרטי?.....	442
13. האם יש להכיר בזכאותם העקרונית של התובעים למענק אשפוז	
בגין ההוצאות הכרוכות בלידת ילדיהם באמצעות אם נושאת	
בחו"ל?.....	443
14. האם חוק הפונדקאות חל על הליך פונדקאות אשר בוצע	
בחו"ל?.....	445
15. האם קיים צורך בהליך משפטי אשר ייצור קשר של אימהות	
משפטית בין האם הגנטית לקטין וינתק את הקשר בין האם היולדת	
לקטין?.....	447
16. האם מתן קיצבת לידה להורים במסגרת פונדקאות ייצור מצב בו	
על-פיו הורים אשר פנו למוסד הפונדקאות יזכו לזכויות יתר לעומת	
הורים מאמצים?.....	448

17. פסיקת בית-הדין הרבני בנוגע לשאלה האם יש לאסור על האם הפונדקאית מלהינשא עד כלות 24 חודשים ללידה?.....	449
18. האם יש להתיר לתובע לעשות שימוש בביציותיה של אשתו לשעבר, אשר הופרו מזרעו במסגרת טיפולי פוריות שביצעו בעודם נשואים, לצורך ביצוע הליך פונדקאות וזאת על-אף התנגדותה לכך?.....	450
19. האם רשאית הוועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים לשקול את מספר ילדיהם של בני זוג המבקשים לקיים הליך פונדקאות בישראל כשיקול-סף?.....	451
שער ז': חוק תרומת ביציות, התש"ע-2010	455
פרק א': כללי.....	455
פרק ב': פרשנות.....	459
פרק ג': ייחוד ואיסור פעולות.....	465
פרק ד': תרומת ביציות למטרת הולדה.....	467
פרק ה': תרומת ביציות למטרת מחקר.....	477
פרק ו': מאגר המידע.....	479
פרק ז': מרשם היילודים.....	481
פרק ח': אנונימיות וסודיות.....	485
פרק ט': עונשין.....	487
פרק י': הוראות שונות.....	489
פרק י"א: תקנות תרומת ביציות (תשלום פיצוי בשל פעולת שאיבת ביציות ותשלום אגרה בעד אישור רופא אחראי) (הוראת שעה), התשע"ב-2012.....	493
פרק י"ב: ההלכה הפסוקה	495
1. האם יש להכיר באדם שיזם ומימן הליך להולדת ילד באמצעות תרומת ביצית כהורה המשפטי של הילד על יסוד ההסכמות שבין הצדדים הנוגעים בדבר?.....	495
2. האם ההורות במקרה הנדון הוקנתה מכוח הוראות חוק תרומת ביציות או מכוח סוג אחר של הורות החלה לפי דיני המשפט הישראלי?.....	497
3. האם ניתן לבצע את הליך ההפריה הנדון בישראל למרות שלא קבוע כך בחוק תרומת ביציות?.....	497
4. האם לבעלת הביציות ישנו מעמד משפטי כלפי היילוד?.....	499
5. האם חוק תרומת ביציות חל על הליך פונדקאות חו"ל?.....	499
6. האם יש לקבוע אימהות ביחס לקטינה שבאה לעולם כתוצאה מתרומת ביציות על-אף שאין זיקה גנטית בין הצדדים?.....	499
7. תרומת ביציות יכולה לשמש לצורך השתלה בגוף אם נתרמת, או לצורך השתלה באם נושאת.....	500

8. האם תהיה זיקה ביולוגית-גנטית במידה והסיבה כי התובעים פנו להליך פונדקאות חו"ל היא בעיית פוריות הנוגעת לביציות האישה?	500
9. זיקה פיזיולוגית - מודל ההורות הפיזיולוגית, כלומר, מתוקף נשיאת ההריון, הוא לרוב מודל מובנה ובלתי-ניתן להפרדה מהמודל הגנטי, מקום בו מדובר בהולדה "טבעית"?	501
חלק ג': הוכחת אבהות בראיות אחרות ולא באמצעות הבדיקה הגנטית	503
פרק א': מבוא	503
פרק ב': יישום הנ"ל בהלכה הפסוקה	505
1. תביעה זו שונה במידת מה מאותן תביעות "רגילות" למזונות קטינים, שכן האיש מכחיש את אבהותו על הבת הקטנה מבין השתיים, שכן לטענתו זו נולדה כתוצאה מניאופה של האישה עם אחר	505
2. בית-המשפט מוסמך לפסוק בתביעת אבהות גם ללא ביצוע בדיקה כאמור, ועל-סמך ראיות אחרות שיוצגו לפניו. אולם ישנן נסיבות שבית-המשפט לא ילך בדרך זו אלא יחייב בבדיקה גנטית	511
3. המערערת טענה אין להכיר באבהות ללא ביצוע בדיקה גנטית המהווה, לשיטתה, את הראיה הטובה ביותר להוכחת אבהותו של המשיב על הקטין	522
4. דרך המלך להוכחות ההורות הביולוגית היא באמצעות בדיקה גנטית, אך ניתן להוכיחה גם באמצעים אחרים, בהתאם לשיקול-דעת בית-המשפט לענייני משפחה	523
5. הבדיקה הגנטית הינה הבדיקה הטובה והוודאית ביותר לקביעת אבהות ביולוגית וברי כי הינה האמצעי המועדף לשימוש במסגרת תביעות להכרה באבהות ומהווה הראיה הטובה ביותר	525
6. נקבע כי בדיקת הרקמות לקביעת אבהות הינה הבדיקה המהימנה ביותר לקביעת אבהות אך ישנם מצבים בהם ניתן לקבוע אבהות ללא בדיקה זו	527
7. לשם מתן צו בדיקה גנטית בתביעות לאבהות בהן טוענת האם, כי קיימה יחסים עם האב עד סמוך להתעברות וזה האחרון טוען שהפסיק לקיים יחסים כאמור זמן רב קודם לכן, די בכך שישוכנע בית-המשפט, כי לא ניתן לשלול לחלוטין עמדת האם בדבר נכונות קשרי ההורות הנטענים	528
פרק ג': העמקת המסד הראייתי	531
פרק ד': הוכחת האבהות בהיעדר שיתוף פעולה של האם	533
פרק ה': ראיות רפואיות חיצוניות ומסמכים ציבוריים	535
פרק ו': הודאה בדבר אבהות	537
פרק ז': הכרת אבהות	539

פרק ח': אין להציב מחסום בפני הוכחת הורות ביולוגית גם באמצעים	
אחרים כגון חוות-דעת מומחה ומסמכים רפואיים שונים	541.....
פרק ט': ההלכה הפסוקה	543.....
1. האינטרס הלגיטימי בתביעת אבהות	543.....
2. שלילת אבהות; המבקש הודה באבהותו כלפי הקטינים באופן עקבי ומתמשך, ולכן מכוח המניעות וההשתק השיפוטי הוא מנוע מלטעון לשלילת אבהותו	543.....
3. הוכחת אבהות; יש מקום לבחינת ראיות במסגרת המדרג השני, שנקבע בעניין פלוני, דהיינו ראיות נסיבתיות. אולם, יש להוכיח את האבהות ברמת ודאות קרובה לבדיקה גנטית	544.....
4. בדיקת רקמות; אם המדינה אינה חוקרת בכל דרך שהיא את מהימנות הצהרות המבקשים, כי אז יש לראות את התביעה כמוכחת, לא רק במאזן הסתברויות אלא גם מעבר לספק סביר, ולפיכך, ניתן להצהיר על האבהות של התובע מבלי להורות על ביצוע בדיקת האבהות	545.....
5. חתימת המערער על ההודעה בדבר לידת בנו גם יצרה תשתית ראייתית ראשונית בדבר היותו אבי הקטין	546.....
6. יש להפעיל בדרך אנלוגיה את הוראת סעיף 28 לחוק מידע גנטי, ומן הראוי שתוגש חוות-דעת של נשיא בית-הדין הרבני הגדול גם כאשר עלולה להיות פגיעה בכשרותו של קטין על דרך בירור תביעת אבהות בהליך של שמיעת ראיות שאינו כולל בדיקה רפואית	547.....
7. אין לחייב במקרה זה את התובעים בביצוע בדיקה גנטית, לצורך הוכחת אבהותו של התובע על הקטין, וניתן להסתפק בראיות הסובסטנטיביות שהוצגו, לצורך הכרה באבהותו	548.....
8. הוכחת אבהות; מידת ההוכחה הדרושה להוכחת אבהות היא זו הנהוגה במשפט אזרחי, נדרש להוכיח את הטענה בוודאות של 51%	549.....
9. סמכות; קיומה של דרך מדעית אינה גורעת מיכולתו של בית-המשפט להסיק מסקנות מהראיות המובאות בפניו	550.....
10. הוכחת אבהות; לשם הוכחת אבהות אין צורך במידת הוודאות הדרושה במשפט פלילי	551.....
11. הצהרת אבהות; ראוי להשתמש בכלים בהם משתמשים לצורך הכרעה בתביעת אבהות "רגילה" אף בעניין דנן. כאשר הכלי המרכזי והאמין ביותר הינו "בדיקת סיווג הרקמות"	552.....
12. קביעת אבהות; כאשר מדובר בבדיקת אבהות של נפטר, מגמת בית-המשפט היא לבדוק את הוריו	553.....
13. הודאה באבהות - מניעות לטעון אחרת מול יורשים	553.....
14. זכאות לקצבת שאירים וקצבת ילדים	555.....

14.1	בהיעדרה של קביעה חוקית בדבר קיום קשר ביולוגי בין התובעת לבין המנוח, המהווה תנאי בסיסי לבחינת הזכאות לקבלת קצבת שאירים, יש למחוק התביעה	555
14.2	לא הלידה ולא רישומה במרשם הם העילה המקנה זכאות לקצבת ילדים, אלא ההכרה באבהות ורישומה הם אלה ש"מעירים" את הזכאות שהשתכללה כבר במועד הלידה של כל אחד מהתובעים	557